

„Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul!” (Ioan 13, 34)

Nr. 5 (371)
Anul X (2019)
17 Februarie

VIATA CREȘTINĂ

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

DUMINICA A 33-A DUPĂ RUSALII

Sfinții Părinți spun că există în viața duhovnicească și o „cădere în sus”, oricât ar părea de paradoxal. Noi știm toți că orice cădere e întotdeauna în jos. E un pleonasm să spui cădere în jos, ca și „urcare în sus”, „moș bătrân” și altele asemenea. Dar Sfinții Părinți scot cuvintele din categoria pleonasmului când arată că există și o „cădere în sus”. Aceasta îi privește mai ales pe cei care voiesc să se desăvârșească, pe făcătorii de fapte bune. Fac fapte foarte bune, ca și fariseul din parabolă. Iși fac toate rugăciunile, dau milostenie, respectă toate prescripțiile Legii lui Dumnezeu, dar în același timp se mândresc cu tot ceea ce fac. Aceasta se cheamă „cădere în sus”, cădere prin virtutea transformată în **mândrie**. Urci ca să te laude alții, să te vadă, sau, ajuns sus, acolo nu scapi de ispi-ta laudei de sine și de slăvirea altora, crezând că ți se cuvin. Ii și vezi pe unii ca aceștia cum cu falsă smerenie umblă cu ochii în jos, dar cu nasul în sus să adulmece lauda și cum, cu coada ochiului, caută pe

PILDA VAMEȘULUI ȘI A FARISEULUI (LUCA 18, 10-14)

cineva care să-i vadă! Se știe drept și vor ca acest lucru să se vadă, să se știe și de alții. Vor să fie pildă bună, zic unii dintre ei căutându-și false justificări, dar în sinea lor le încolțește gândul pierzaniei: „Nu sunt ca

alții”. Aceasta era și rugăciunea fariseului! Drept era și el! Și „nu era ca alții”. Dar prin mândrie cădea mai jos decât ei.

Mitropolitul Antonie Plămădeală

A ÎNCEPUT PERIOADA TRIODULUI

In anul liturgic sau răstimpul pe care îl petrecem cu toții în cadrul sfinților al Sfintei Biserici alternează sentimentul bucuriei Învierii Mântuitorului Iisus Hristos cu taina mântuirii noastre, săvârșită prin Jertfa de pe Golgota. Avem, așadar, două mari teme pe care le putem observa chiar din mediul liturgic. **Veșmintele clericilor** și cele care împodobesc Sfântul Altar devin mohorâte sau cu nuanțe închise, **lumina** folosită este mai palidă, folosindu-se lumânarea și candela mai mult decât în altă perioadă a anului, **cântările stranei** sunt tânguitoare și pline de mesaje de pocăință. „**Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă!**” devine imnul Bisericii. Ne putem da seama că am intrat în altă perioadă liturgică – **Triodul**.

Vorbim, așadar, despre un răstimp liturgic, dar și despre o carte care „dă tonul” în perioada care începe cu *Duminica Vameșului și a Fariseului* și se încheie cu *Sâmbăta cea Mare*, în ajunul Învierii Mântuitorului Iisus Hristos.

Perioada Triodului și-a luat numele de la cuvântul grecesc *triodion* care dorește să ne sublinieze faptul că, în slujbele Sfintei Biserici, cântările de la Utrenie sunt alcătuite doar din trei strofe, detaliu important pentru rân-

duiala stranei.

În cartea *Triodul explicat. Mistagogia timpului liturgic*, ieromonahul Makarios Simonopetritul explică faptul că în viața Bisericii Triodul are două sensuri: sensul de perioadă liturgică în care Mântuitorul este prezentat ca Preot și Jertfă, în același timp, și sensul de perioadă prepasală, de pregătire pentru marea sărbătoare a Învierii.

Triodul are în centrul său **Postul Mare** sau al Păresimilor, precedat de trei săptămâni de pregătire încadrate de *Duminica Vameșului și a Fariseului*, *a Fiului Risipitor*, *Duminica Înfricoșatei Judecăți* (sau a lăsatului sec de carne) și *Duminica Izgonirii lui Adam din Rai* (numită și a lăsatului sec de brânză).

Începând cu Postul Mare, încadrarea tim-

pului liturgic o fac tot duminicile: *a Ortodoxiei*, *Duminica Sfântului Grigorie Palama*, *Duminica Sfintei Cruci*, *Duminica închinată Sfântului Ioan Scărarul*, *Duminica Sfintei Cuvioasei Maria Egipteanca*, culminând cu *Duminica Florilor*, care deschide *Săptămâna Dumnezeieștilor Pătimiri*.

Dincolo de aceste elemente ce țin de viața sacramentală a Sfintei Biserici, **perioada Triodului trebuie să constituie, în plan personal, un timp de sfințire a vieții**. Este perioada în care „grijile cotidiene” ar trebui să ocupe un loc secund, eforturile noastre duhovnicești intensificându-se, în vederea întâmpinării mării sărbători a Învierii Mântuitorului Iisus Hristos.

Nicolae Pintilie | doxologia.ro

CE MÂNCĂM ÎN ZILELE CU „HARTI” DIN CALENDAR?

Termenul „harti” este folosit în calendarul ortodox pentru a însemna zilele de dezlegare sau suspendare a totală a postului.

Aceste zile se găsesc pe durata întregului an bisericesc:

- Între *Nașterea Domnului* și *Botezul Domnului*;
- În *săptămâna de după Învierea Domnului* (Săptămâna Luminată);
- În *săptămâna de după Pogorârea Duhului*

Sfânt;

- În *prima săptămână a Triodului* (după *Duminica vameșului și a fariseului*).

Din punct de vedere etimologic, cuvântul „harti” este o prescurtare din limba neogreacă a termenului „άρτιβούρτι”, forma armeană a lui „araciavorat”, care înseamnă postul premițiilor sau postul premergător Păresimilor. Acesta se termină la armeni în sâmbăta Sfântului Serghie (Sarchis), cu două săptămâni înainte de Postul Paștilor (de

aceea, la armeni se mai numește și postul Sfântului Serghie).

Zilele cu „harti” sunt rânduite fie pentru a marca bucuria unor sărbători precedente, fie pentru a-i întări pe credincioșii care se pregătesc să țină un post prelungit. Așadar, în zilele respective vom putea consuma orice fel de alimente (carne, lapte, brânză, ouă, pește etc.).

Cătălin Acasandrei | *doxologia.ro*

NICOLAE STEINHARDT. 29 DE MODURI DE A-L MĂRTURISI PE DUMNEZEU ÎN VIAȚA DE ZI CU ZI

Oricui îi este oricând dat – nu numai în momente eroice – a-L mărturisi. Și poate că această mărturisire, zi de zi, în împrejurări modeste și mărunte, nu-i deloc mai ușoară decât cea eroică, de care nu toți avem parte. Numărul drumurilor prin care îi putem vădi dragostea, încrederea și devotamentul nostru este infinit.

1 Îl slăvim pe Hristos mai întâi săvârșind cele menționate de El însuși: dând să mănânce flămânzilor, dând de băut însetaților, primind pe cei străini, îmbrăcând pe cei goi, cercetând pe bolnavi și mergând să-i vedem pe cei ferecați în temniță.

2 Tot astfel, crezând neîndoielnic că El este Calea, Adevărul și Viața.

3 Postind, rugându-ne, priveghind, făcând milostenii, înfrânându-ne.

4 Dar și iertând pe greșii noștri, alungând de la noi ținerea de minte a răului ce ni s-a făcut, iubind pe aproapele nostru (și nu numai iubindu-l, ci îngăduindu-i a fi așa cum este, nepretinzându-i să fie aidoma nouă), binecuvântându-ne (ori, de ne vine peste poate, măcar neblestemându-ne) vrășmașii.

5 Dovedindu-ne blânzi și smeriți cu inima, făcători de pace, neartăgoși, neînfumurați, păstrători de cuget curat.

6 Făptuind binele în taină, mâniindu-ne doar pe foarte scurtă vreme, nu mai târziu de apusul soarelui, oricând gata a ierta și a ne domoli, neîngrijorându-ne în exces de cele ale lumii și ale trupului. Făcându-ne muți și surzi când suntem zădărați, neînvoindu-ne facilei ispite de a mostra și dojeni când simțim că avem dreptate, nejudecând pe nimeni (anevoioasă, dar meritorie virtute).

7 Netemându-ne, alungând frica, socotind-o ca pe un păcat de moarte, ca

**AM INTRAT ÎN
ÎNCHISOARE
≡ ORB ≡
ȘI IES CU OCHII
DESCHIȘI**

**PR. NICOLAE
STEINHARDT**

pe năpasta lumii, îndrăznind, mereu dând dovadă de bărbăție, de ostășie.

8 Adăpostind pe călători, ajutând pe cei slabi, primind cu bucurie pe slujitorii Domnului, necerând (cu fățarnică nepărtinire și vicleană înțelepciune) semne și minuni, neispitindu-L pe Domnul cu cereri nesăbuite, ridicele sau neobrazate.

9 Nefiind formalști, bucheri și pierduți în mărunțișuri, nepunând litera deasupra legii. Ci privind lucrurile, de fiecare dată, cu spirit larg și tolerant, izbutind a ieși din noi înșine, a ne vedea, judeca și aprecia din afară, așa cum ne-ar surprinde privirea rece și neprevenită a unui terț.

10 Neacceptând a fi robi patimilor (spre a ne face de basm și de batjocoră demonilor), dar nici textelor.

11 Nelăsând bogăția (ori arghirofilia, care poate locui și în cel neavut) să ne stăpânească, nepunându-ne toată încrederea în cele vremelnice, făcându-ne din legea relativității, principiul incertitudinii și doctrina

instabilității celor lumești întreitul temei al unui reflex instinctiv când vor să ne subjuge cu strălucirea lor.

12 Nepizmuind, neațintindu-ne ochii asupra semenilor noștri, asupra greșelilor și inevitabilelor cusururi omenești, ci mai vărtos asupra alor noastre.

13 Neluând numele lui Dumnezeu în deșert, rodindu-ne talentul ori talanții, ori fracțiunea de talant.

14 Neîngăduind ca strâmtoarea, prigoana, grijile veacului, înșelăciunea avuției și poftele să înăbușe rodirea Cuvântului în noi.

15 Lăsând nevinovăția copilăriei să ne roueze sufletul și să ne vindece de uscata respectabilitate, întocmai ca Zaheu care, om în toată firea, nu s-a rușinat să se cațere în pom ca să-L vadă mai bine pe Iisus. (Va urma)

Maria Burlă | *doxologia.ro*
(adaptare după Nicolae Steinhardt, capitolul Felurimi din cartea „Dăruind vei dobândi”)